

KAKO OHRANJAMO BRALNO KULTURO

Za bralno vzgojo lahko starši največ storijo s svojim zgledom, in sicer tako:

- da otroci večkrat vidijo starše s knjigo v roki, mogoče večkrat kot z mobilom,
- da starši kupujejo ali si vsaj ogledujejo knjige v knjigarni, naročijo časopise,
- da hodijo v knjižnico, peljejo otroke na ure pravljic,
- da jih navajajo na uporabo svoje izkaznice, na lastno odgovornost za njo,
- da imajo domačo knjižnico.

Sicer pa otroka navajamo na lep odnos do knjige, če beremo v sproščenem družinskem vzdušju, kdaj ugasnemo TV, se zatopimo na počitnicah vsak v svojo zgodbo, sonček nas greje ... Tako malo je potrebno.

KAJ NAJ BO V DOMAČI KNJIŽNICI

V domači knjižnici naj bodo starosti primerne leposlovne in poučne knjige, na začetku slikanice, otroški časopisi, elektronske medije uvajajte previdno. Nasvet: bodite izbirčni pri knjigah, na trgu jih je polovica res »za v koš«. Pomagajte si s seznamami mladinskih kakovostnih knjig. Priročnike brez težav najdete na spletu. Kakovostne knjige so označene z znakom »Zlata hruška«, za pomoč pa lahko povprašate tudi knjižničarje.

Kot družbo nas lahko rešita le pristen medčloveški stik in kondicija za poglobljeno spoznavanje in razumevanje soljudi, za kar je najboljša vaja prav branje.

Ksenija Medved, Ivančna Gorica, 2017

KAKŠNA JE RAZLIKA MED PRAVLJICO NA MODERNIH NOSILCIH ZVOKA/SLIKE IN »V ŽIVO«

Velikokrat starše zanima, kakšna je razlika med pravljico na modernih nosilcih zvoka/slike in v živo. Načeloma so lahko prav tako zabavni in poučni, vendar kasete, DVD, CD ipd. ne dajejo občutka toplote in tudi ne dopuščajo doživljajske sapa. Otrok nima koga vprašati za pojasnilo, tempo pripovedovanja je za otroka lahko neustrezen, prehitro, igralci pa preglasni, nerazumljivi ipd. Mlajši otrok se lahko hitro naveliča poslušati. CD predvajalniku, videorekorderju ipd. pa tudi ni mogoče sedeti v naročju.

RAZLIKA MED KLASIČNIM IN ZASLONSKIM BRANJEM

Ljudje smo taktilna bitja. Želimo se dotikati, čutiti, objemati. Sedaj že obstajajo rezultati raziskav, iz katerih je razvidno, da uporaba tablic oz. računalnikov krni naše možgane in da je branje na papirju, šelestenje, otip in celo vonj papirja, naša rešilna bilka. Ročna dela na splošno so močno povezana z razvojem »sivih celic«. O tem, kako je pri branju pomembna vključenost telesa in kako pomembna so ročna dela tudi sicer, si lahko preberete v knjigah Plitvine in Digitalna demenca.

BRANJE NI ZGOLJ DEJAVNOST ZA »PIFLARJE«, AMPAK OSNOVA ZA VSE NAŠE DEJAVNOSTI, RAST IN RAZVOJ. PODPRITE SVOJE OTROKE PRI TEM.

Prijetno domače
Občina Ivančna Gorica

Knjižnica Ivančna Gorica

BRALNA VZGOJA za drugi razred osnovne šole

KDAJ IN ZAKAJ NAJ BI SE STARŠI SEZNANILI Z BRALNO VZGOJO

V nekaterih državah se starši seznanijo z načinom bralne vzgoje že pred rojstvom otroka. Bodočo mamico in očeta že v času nosečnosti opozorijo na primerne knjige, knjižnice in na primeren način bralne vzgoje. Tudi v Sloveniji knjižničarji izvajamo knjižno in knjižnično vzgojo že od predšolskega obdobja naprej. Staršem v pomoč naj bo ta zbiranka.

O PRAVLJIČNEM OBDOBJU

Otroci so v pravljíčnem obdobju vse do 10. leta starosti. To obdobje so razvojni psihologi tako poimenovali zato, ker je pravljica usodno povezana s pravilnim duševnim razvojem vašega otroka. Pravljica ima v sebi namreč značilnost, ki jo ima tudi otroška igra – domišljijo. Če otrok zadovoljuje potrebe svoje domišljije skozi igro in pravljico, je to zanj duhovna hrana, tako kot prava hrana za telo. Zanj so v tem obdobju primerne še zvrsti, kot so pesmi, basni, izštevanki, uganke in tudi poučne knjige. Ne pozabite na časopise in revije.

ZAKAJ JE SLIKANICA NAJPRIMERNEJŠA OBLIKA KNJIGE ZA OTROKE

Slikanica je poseben knjižni pojav, v katerem sta likovni in besedni del neločljivo povezana v celoto in na svojevrsten način predstavljata otroku skupno estetsko sporočilo. Slikanica je čudežno, metodično sredstvo za redčenje besedila z ilustracijami. Ilustracije so izredno pomembne, saj si otrok ob njih oddahne, so mu oporna točka, izhodišče za pogovore s staršem. Slikanica kasneje že dobiva obliko »prave knjige. V knjižnici jih boste našli na polici z oznako «C». Paziti moramo na kakovost, torej na kič in slabe priredbe. Kič prepoznamo predvsem po drastični ilustraciji, slabo priredbo pa po predelanem, osiromašenem besedilu.

KNJIŽNICA IVANČNA GORICA

Vabimo vse družinske člane k vpisu. Članarine za otroke do 18. leta ni. Knjižnica je odprta vsak dan od 9. do 19., ob četrtek od 14., ob sobotah pa od 8. do 13. ure. Dodatne informacije dobite na: 01/7878-121

PREBERI SAM: PRAVLJICO O ZELENEM PALČKU

To je Palček Bralček.

Z njim si se družil v predšolskem obdobju.

Nekoliko je zrasel, kajne? Sedaj je že v drugem razredu. Medtem se je naučil brati.

Tako kot ti. Malo je še zelen, si opazil?

S palčkom je tako kot z jabolki. Ali ljudmi.

Predno dozorijo, morajo skozi zeleno obdobje.

Ko je bil majhen, so palčku brali drugi. Potem se je vedno bolj spreminjal v bralca. Učil se je črk, kmalu je znal povezovati zloge, bral je besede in po tistem že zgodbe do zadnje strani. Sedaj bere sam. Povsod se rad pohvali: «Že berem sam!» Da bi postal zrel, mora še veliko brati.

Vpisal se je v knjižnico. Tam je dobil povsem svojo člansko izkaznico, za katero bo skrbel in tudi sam izbiral knjige! Rad bo izbral tudi knjige v knjigarni za domačo knjižnico. Bral bo časopise in revije, bral bo pesmi, pravljice in poučne zgodbe.

Ko bo velik, bo omikan, kulturn in razgledan, saj branje na vse deluje tako. Tudi nate.

INTERNET IN »TABLICE« POPLITVIJO MOŽGANE

Nevrološke raziskave kažejo, da se naši možgani ob uporabi interneta in zaslonem branju spreminjajo. Brskanje po spletu nam daje občutek, da postajamo vedno pametnejši, občutki so omamni, medtem pa ne opazimo, kaj se z nami dogaja: da se nismo zmožni osredotočati za več kot nekaj minut. Možgani postanejo "lačni", zahtevajo, da jih hranimo, tako kot jih hrani internet. Branje ni več enako, poti v možganih se preusmerjajo, celo prehod na e-knjige ga spreminja.

Tablično branje "moti" proces poglobitve in znano staro, linearno prakso, ko si v knjigo "padel not". Beremo bolj razpršeno "malo tu, malo tam". Tehnologija krni našo osredotočenost nekaj kar nujno potrebujemo pri dojetanju drugih ljudi in kar nam je prinašala kondicija ob klasičnem branju. Raziskovalci so ugotovili, da se možgani drastično spremenijo že po eni uri uporabe na dan v slabem tednu, možgani so namreč plastični (ne elastični) in navada oz. odvisnost se vtisne hitro. Internet je sistem za motenje, nekaj nasproti pozornosti. Zbranost ohranjajmo in vadimo ob branju knjig na klasičen način, saj si, dokazano, zapomnimo vedno manj, postajamo "plitvi". Sicer obstajajo tudi pozitivni učinki tehnologije in interneta, a pomembno je, da ostanemo budni in se zavedamo, kaj se dogaja, ter se v bodoče bolj posvetimo predvsem vzgoji uma naših otrok in bralni vzgoji.

(Povzetek iz knjige: Nicolas G. Carr: Plitvine)